

आयात निर्यात सिफारिस, पशुजन्य उद्योग स्थापना तथा विक्री वितरण अनुमति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३

प्रस्तावना:

पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ को दफा १७, १८ र १९ अनुसार आयात निर्यात सिफारिस कार्यलाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउँदै सेवा प्रवाहमा एकरूपता कायम गरी सेवालाई सरल र प्रभावकारी बनाई आयात निर्यातको सिफारिस, पशुजन्य उद्योग स्थापना तथा विक्री वितरणको अनुमति प्रदान गर्न नेपाल सरकार पशुपन्छी विकास मन्त्रालयबाट आयात निर्यात सिफारिस, पशुजन्य उद्योग स्थापना तथा विक्री वितरण अनुमति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३ जारी गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (१) यस कार्यविधिको नाम आयात निर्यात सिफारिस, पशुजन्य उद्योग स्थापना तथा विक्री वितरण अनुमति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३ रहेको छ।
- (२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा,

- (१) "समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ४ को उपदफा (१) खण्ड (क) अनुसार गठित प्राविधिक समिति सम्झनु पर्दछ।
- (२) "उप-समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ४ को उपदफा (२) खण्ड (ख) अनुसार गठित प्राविधिक उप-समिति सम्झनु पर्दछ।
- (३) "ऐन" भन्नाले पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ सम्झनु पर्दछ।
- (४) "नियमावली" भन्नाले पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियमावली, २०५६ सम्झनु पर्दछ।
- (५) "कार्यविधि" भन्नाले आयात निर्यात सिफारिस, पशुजन्य उद्योग स्थापना तथा विक्री वितरण अनुमति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३ सम्झनु पर्दछ।
- (६) "मन्त्रालय" भन्नाले पशुपन्छी विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्दछ।
- (७) "विभाग" भन्नाले पशु सेवा विभाग सम्झनु पर्दछ।

(ढ) "कार्यालय" भन्नाले भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालय र लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशालालाई सम्झनु पर्दछ।

३. उद्देश्य

(१) पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ को दफा १७ र १८ बमोजिम सिफारिस प्रदान गर्ने।

(२) पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ को दफा १९ बमोजिम अनुमति प्रदान गर्ने।

४. सिफारिस तथा अनुमति प्रक्रिया

(१) प्राविधिक समिति

(क) यस कार्यविधिको उद्देश्य बमोजिम कार्य सम्पन्न गर्न देहाय बमोजिमको प्राविधिक समिति रहने छः-

महा-निर्देशक, पशु सेवा विभाग	अध्यक्ष
उप महानिर्देशक, पशु सेवा विभाग	सदस्य
कार्यक्रम निर्देशक, पशु स्वास्थ्य निर्देशनालय	सदस्य
कार्यक्रम निर्देशक, पशु उत्पादन निर्देशनालय	सदस्य
कार्यक्रम निर्देशक, पशुपन्छी बजार प्रवर्द्धन निर्देशनालय	सदस्य
कार्यक्रम निर्देशक, पशु सेवा तालिम तथा प्रसार निर्देशनालय	सदस्य
कार्यक्रम निर्देशक, मत्स्य विकास निर्देशनालय	सदस्य
प्रमुख, केन्द्रीय जैविकी उत्पादन प्रयोगशाला	सदस्य
प्रमुख, केन्द्रीय पशु क्वारेन्टाइन कार्यालय	सदस्य
प्रमुख, लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशाला	सदस्य
प्रमुख, अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा, पशु सेवा विभाग	सदस्य
कानून अधिकृत, पशु सेवा विभाग	सदस्य
प्रमुख, भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालय	सदस्य सचिव

समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार अन्य विज्ञ व्यक्तिहरुलाई आमन्त्रित गर्न सकिने छ ।

(ख) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार रहने छः

(१) उप-समिति मार्फत सिफारिस भई आएका निवेदनमा उल्लेख भएको विषय उपर प्रचलित कानून अनुसार भए नभएको यकिन गरी सिफारिस/अनुमति प्रदान गर्ने।

- (२) आवश्यकतानुसार सिफारिस/अनुमति माग गर्ने तथा सिफारिस अनुमति प्रदान गरिएका उद्योग, ह्याचरी, फार्म, कम्पनी लगायतको अनुगमन निरीक्षण गर्ने।
- (३) प्रचलित कानून अनुसार भए गरेको नपाइएमा आवश्यक कारवाहीको लागि सिफारिस गर्ने।
- (५) आवश्यकतानुसार जोखिम विश्लेषण सम्बन्धि कार्य गर्ने गराउने।
- (६) व्यवसायिक पन्ध्री फार्म तथा ह्याचरी सञ्चालन निर्देशिका, २०७१ बमोजिम विभाग मार्फत प्रदान गरिने सिफारिस तथा अनुमति प्रदान गर्ने।

(ग) समितिको सचिवालय

- (१) पशुपन्ध्रीको दाना निकासी तथा पैठारी वा दाना उद्योग स्थापनाको सिफारिसको लागि लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशालाले समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्नेछ।
- (२) जैविक पदार्थ, चल्ला, माछाका भूरा निकासी पैठारी तथा विक्री वितरण अनुमति र सो सँग सम्बन्धित उद्योग र मासु प्रशोधन सम्बन्धित उद्योग स्थापनाको सिफारिस लगायत निःसंक्रमणमा प्रयोग गरिने रसायन सिफारिसका लागि भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालयले समितिको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्नेछ।

(२) प्राविधिक उप-समिति

- (क) अनुमति वा सिफारिसको लागि रीतपूर्वक परेका निवेदन तथा संलग्न कागजातहरू सम्बन्धमा प्रारम्भिक छलफल, अध्ययन तथा छानबिन गरी समितिलाई राय, सुझाव तथा प्रस्ताव पेश गरी समितिको कार्य सम्पादन सरल, सहज तथा प्रभावकारी बनाउन प्राविधिक उप-समितिहरू रहनेछन्।
- (ख) पशुपन्ध्रीको दाना निकासी तथा पैठारी वा दाना उद्योग स्थापनाको सिफारिसको लागि लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशालामा देहाय बमोजिमको उप-समिति रहने छः-

प्रमुख, लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशाला	संयोजक
अधिकृत प्रतिनिधि, पशु उत्पादन निर्देशनालय	सदस्य
अधिकृत प्रतिनिधि, भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालय	सदस्य
अधिकृत प्रतिनिधि, पशु पोषण महाशाखा, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्	सदस्य
पशु विकास अधिकृत, लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशाला	सदस्य सचिव

उप-समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार वढीमा २ जना विज्ञ व्यक्तिहरुलाई आमन्त्रित गर्न सकिने छ ।

(ग) जैविक पदार्थ, चल्ला, माछाका भूरा निकासी पैठारी तथा विक्री वितरण अनुमति र सो सँग सम्बन्धित उद्योग र मासु प्रशोधन सम्बन्धी उद्योग स्थापनाको सिफारिस लगायत निःसंक्रमणमा प्रयोग गरिने रसायन सिफारिसको लागि भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालयमा देहाय बमोजिमको प्राविधिक उप-समिति रहने छः-

प्रमुख, भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालय	संयोजक
अधिकृत प्रतिनिधि, केन्द्रीय पशु क्वारेन्टाइन कार्यालय	सदस्य
अधिकृत प्रतिनिधि, केन्द्रीय जैविकी उत्पादन प्रयोगशाला	सदस्य
अधिकृत प्रतिनिधि, पशु स्वास्थ्य निर्देशनालय	सदस्य
अधिकृत प्रतिनिधि, मत्स्य विकास निर्देशनालय	सदस्य
अधिकृत प्रतिनिधि, लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशाला	सदस्य
पशु चिकित्सक, भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालय	सदस्य सचिव

उप-समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार वढीमा २ जना विज्ञ व्यक्तिहरुलाई आमन्त्रित गर्न सकिने छ ।

(घ) प्राविधिक उप-समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (१) सिफारिस वा अनुमतिको लागि कार्यालयमा प्राप्त निवेदनहरु सम्बन्धमा आवश्यक कागजातहरु पुगे/ नपुगेको यकिन गर्ने।
- (२) सिफारिस वा अनुमतिको लागि कार्यालयमा प्राप्त निवेदनहरु आवश्यक अध्ययन विश्लेषण गर्ने।
- (३) प्राप्त निवेदनहरु प्रचलित ऐन, नियम, मापदण्ड, निर्देशिका, कार्यविधि र गुणस्तर अनुरूप भए/नभएको यकिन गरी समिति समक्ष राय पेश गर्ने।
- (४) उप-समितिले आवश्यक ठानेमा सम्बन्धित उद्योग, ह्याचरी, फार्म लगायतका उत्पादन स्थल, व्यवसाय, भण्डारण, डिपो र विक्री कक्ष वा सम्बन्धित स्थलको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने।

५. निवेदन प्रक्रिया

- (१) सेवाग्राहीले कार्य प्रकृति अनुसार अनुसूची बमोजिम तोकिएको ढाँचामा भेटेरिनरी गुणस्तर तथा औषधि व्यवस्थापन कार्यालय वा लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशालामा निवेदन दिनुपर्ने छ।
- (२) निवेदनको ढाँचा देहाय बमोजिम हुनेछ।
- (क) नयाँ उद्योग स्थापना सिफारिसको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची (१) बमोजिम हुनेछ।
- (ख) चल्ला/माछाको भुरा/पशु/पशुजन्य पदार्थ/पशु उत्पादन सामग्री आयात निर्यात सिफारिस तथा स्वदेशी उत्पादकबाट खरीद तथा विक्री वितरणको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची (२) बमोजिम हुनेछ।
- (ग) जैविक पदार्थ आयात निर्यात सिफारिसको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची (३) बमोजिम हुनेछ।
- (घ) चल्ला/माछा भुरा विक्री वितरण अनुमतिको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची (४) बमोजिम हुनेछ।
- (ङ) पशुपन्ध्री र माछाको तयारी दाना, फिड सप्लिमेन्ट लगायतको कच्चा पदार्थ र नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन भए अनुसार सिफारिस प्रदान गर्नु पर्ने सम्बन्धित वस्तुहरु आयातका लागि दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची ५ बमोजिम हुनेछ।
- (च) निःसंक्रमणमा प्रयोग गरिने रसायन सम्बन्धी उत्पादनहरु आयात गर्न दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची (६) बमोजिम हुनेछ।
- (छ) दाना, फिड प्रिमिक्स तथा फिड सप्लिमेन्ट उत्पादकको अभिलेख नविकरणको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची (७) बमोजिम हुनेछ।
- (ज) आवश्यकता अनुसार व्यवसायिक पन्ध्री फार्म तथा ह्याचरी सञ्चालन निर्देशिका, २०७१ बमोजिमका निवेदन।
- (३) निवेदनमा रु. १० को हुलाक टिकट सहित तोकिए बमोजिम राजश्व दस्तुर तिरेको रसिद संलग्न हुनु पर्नेछ।
- (४) निवेदन कार्यालय समयभित्र दर्ता गराउनु पर्नेछ।

- (५) निवेदन साथ अनुसूचीमा तोकिएका कागजातहरू अनिवार्य रूपमा संलग्न हुनुपर्नेछ।
- (६) निवेदन साथ तोकिएका कागजातहरू संलग्न नभएमा उप-समिति वा समितिको बैठकमा उक्त निवेदन समावेश गरिने छैन।

६. निवेदन माथि कारवाही प्रक्रिया

- (१) निवेदनहरूलाई सम्बन्धित कार्यालयले परीक्षण गरी प्रचलिन ऐन, नियम, मापदण्ड, निर्देशिका र कार्यविधि बमोजिम भएमा दर्ता गर्नेछ।
- (२) दर्ता भएका निवेदनहरूलाई सम्बन्धित कार्यालयले उप-समितिको बैठकमा पेश गरी प्राप्त राय सुझाव अनुसार समितिको बैठकमा निर्णयार्थ पेश गर्नेछ।
- (३) (क) समितिको बैठक सामान्यतया: प्रत्येक महिनाको पहिलो र तेश्रो बुधवार विभागमा बस्नेछ।

तर आवश्यकतानुसार अध्यक्षको अनुमतिले अन्य समय र स्थानमा समेत बैठक सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

(ख) निवेदन माथि कारवाही गर्न उप-समितिको बैठक सामान्यतया: प्रत्येक महिनाको पहिलो र तेश्रो मंगलवार सम्बन्धित कार्यालयमा बस्नेछ।

(ग) उपसमितिको बैठक सञ्चालन हुने साताको आइतवार कार्यालय समय भित्र दर्ता भएका निवेदनहरू मात्र छलफलको लागि बैठकमा समावेश गरिनेछ। यदि सो दिन बिदा पर्न गएमा त्यस पछि कार्यालय खुलेको पहिलो दिनको दिउसो बाह्र बजे भित्र दर्ता भएका निवेदन मात्र उपसमितिको बैठकमा समावेश गरिनेछ।

(घ) कुनै कारण तोकिएको समयमा उपसमितिको बैठक बस्न नसकेमा संयोजकले तोकेको मिति र स्थानमा उप-समितिको बैठक बस्नेछ।

(४) कार्यालयले उप-समितिको निर्णय, राय, सुझाव साथ प्रस्तावहरूलाई समितिको बैठकमा निर्णयार्थ पेश गर्नेछ।

७. सिफारिस तथा अनुमति पत्र प्रदान

- (१) प्राप्त निवेदनहरू समितिबाट प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका, मापदण्ड अनुसार सिफारिस/अनुमतिका लागि उपयुक्त देखिएमा सम्बन्धित कार्यालयबाट सिफारिस/अनुमति प्रदान गरिनेछ।

- (२) प्रदान गरिएको सिफारिस/अनुमतिको समयावधि देहाय अनुसार हुनेछः
- (क) जैविक पदार्थ, चल्ला, पशु दाना तथा माछाका भुरा आयात निर्यात सिफारिस जारी मितिले ३ महिना सम्म।
  - (ख) ह्याचरी वा फार्मबाट उत्पादित चल्ला मुलुकभर विक्री वितरण गर्न बढीमा ६ महिना सम्म।
  - (ग) व्यापारिक फर्म, फिड प्रिमिक्स उत्पादन गर्ने उद्योगहरूको लागि अनुसूची ८ (क) मा उल्लेखित फिड सप्लिमेन्ट तथा दानामा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थहरूको हकमा बढीमा ४ महिना सम्म।
  - (घ) अनुसूची ८ (ख) मा उल्लेखित निसंक्रमणमा प्रयोग गरिने रसायन लगायत सो संग सम्बन्धितको हकमा बढीमा ६ महिना सम्म।
- (३) सिफारिस वा अनुमति पत्रको म्याद समाप्त भएमा रीतपूर्वकको निवेदन दिई पुनः सिफारिस पत्र लिन सकिनेछ।
- (४) समितिको निर्णयानुसार सिफारिस तथा अनुमति प्रदान गर्न नसकिने अवस्थामा कार्यालयले सरोकारवालालाई जानकारी गराउनु पर्नेछ।
- (५) कार्यालयले ऐन र नियमावलीले तोके अनुसारको ढांचामा सिफारिस/अनुमति पत्र प्रदान गर्नेछ।
- (६) आयातको लागि सिफारिस प्रदान गर्न सकिने फिड सप्लिमेन्टहरूको सूची अनुसूची ८ (क) मा उल्लेख भए अनुसारको हुनेछ।
- (७) दानामा प्रयोग हुने एन्टिबायोटिक वा एन्टिबायोटिक मिश्रित कुनै पनि प्रकारका ठोस तथा तरल फिड सप्लिमेन्टहरूलाई आयात सिफारिस प्रदान गरिने छैन।
- (८) उप-समितिको राय सुझाव अनुसार आयातको लागि सिफारिस प्रदान गर्न सकिने फिड सप्लिमेन्टहरूको सूची प्राविधिक समितिले आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सक्नेछ।

८. आर्थिक व्यवस्था

समिति, उप-समिति तथा सचिवालय सञ्चालन तथा कार्य सम्पादनको लागि आवश्यक बजेट तथा खर्चको व्यवस्था प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका, मापदण्ड बमोजिम हुनेछ।

९. विविध

- (१) फार्म/संस्था/उद्योग स्थापनाको लागि पेश भएका निवेदन उपर कारवाही गर्दा अनिवार्य रूपमा स्थलगत निरीक्षण गर्नु पर्नेछ।
- (२) (क) जैविक पदार्थको आयात सिफारिस माग गर्दा नमूना पेश गर्ने, परीक्षण गर्ने र जानकारी गराउने तरिका जैविक पदार्थ सम्बन्धी भेटेरिनरी मापदण्ड, २०६३ मा व्यवस्था भए अनुसार हुनेछ।
- (ख) जैविक पदार्थहरूको परीक्षणको लागि आवश्यक पर्ने नमूना कार्यविधिको अनुसूची ८ (ग) तथा जैविक पदार्थ सम्बन्धी भेटेरिनरी मापदण्ड, २०६३ मा व्यवस्था भए अनुसार हुनेछ।
- (ग) रेबिज भ्याक्सिन आयात अनुमति माग गर्दा विश्व स्वास्थ्य संगठनको मापदण्ड अनुसार रेबिज भ्याक्सिन एक मात्रा (Single dose) को भाइलमा प्रति एम. एल. २.५ युनिट वा सो भन्दा बढी (+2.5 U/ml) भएकालाई मात्र आयात सिफारिस प्रदान गरिनेछ।
- (३) यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषयवस्तुको हकमा विश्व पशु स्वास्थ्य संगठनद्वारा प्रतिपादित Terrestrial तथा Aquatic Animal Health Code र Codex Alimentarius मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।
- (४) (क) माछाको भुरा आयात/निर्यात गर्दा माछाको भुराबारे मापदण्ड निर्धारण, २०६१ को दफा २ खण्ड (क) र (ख) मा व्यवस्था भए अनुसार सिफारिस प्रदान गरिनेछ।
- (ख) पैठारी गरिने माछाको जात कार्यविधिको अनुसूची ९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।
- (५) (क) माछाको भुरा पैठारी गर्दा अनुसूची १० मा उल्लेख भए बमोजिमका रोगहरू नलागेको आधिकारिक प्रमाण-पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।
- (ख) मापदण्डमा उल्लेख नभएका माछाका प्रजाति तथा एक्वारियम माछा भुरा पैठारी गर्दा समितिमा छलफल भई निर्णय भए अनुसार हुनेछ।
- (६) नेपाल सरकारले प्रचलित आर्थिक ऐन, नियम अनुसार नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी विभागको सिफारिसमा पैठारी गर्न तोकेका सामग्रीहरूलाई समेत यसै कार्यविधि बमोजिम सिफारिस वा अनुमति प्रदान गरिनेछ।
- (७) दाना, फिड प्रिमिक्स तथा फिड सप्लिमेन्ट आयात सिफारिस प्रदान गर्दा कम्पनीले गरेको उत्पादन तथा बुझाएको राजश्वको आधारमा समितिले सिफारिस प्रदान गर्नेछ।

(द) (क) अनुगमन निरीक्षणको कार्यमा सहयोग गर्नु उद्योगी, व्यवसायी, व्यापारी तथा सरोकारवालाको कर्तव्य हुनेछ ।

(ख) अनुगमन निरीक्षणको जानकारी सरोकारवालालाई दिइनेछ र दिइएका निर्देशनहरूको पालना गर्नु सरोकारवालाको दायित्व हुनेछ ।

१०. खारेजी तथा बचाउ

(क) मन्त्रालयको मिति २०७३।०७।१२ को निर्णयानुसार स्वीकृत लाइभस्टक गुणस्तर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७३ को दफा ३, ४, ६ तथा सो संग सम्बन्धित अनुसूचीहरू खारेज गरिएकोछ ।

(ख) कार्यविधिमा स्पष्ट नभएका तथा कार्यविधि कार्यान्वयनका क्रममा कुनै बाधा परेका विषयमा मन्त्रालयको निर्णयानुसार हुनेछ ।

अनुसूची १
कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा २ खण्ड (क) सँग सम्बन्धित

मिति .....

श्रीमान् महानिर्देशकज्यू,
पशु सेवा विभाग,
हरिहरभवन, ललितपुर ।

विषय: सिफारिस पत्र पाऊं ।

मैले/हामीले पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ को दफा १७ अनुसार फार्म/संस्था/उद्योग स्थापना/नविकरण गर्न लागेको हुँदा नियमानुसार कागजात संलग्न राखी सिफारिस पत्र पाउन अनुरोध गर्दछु/गर्दछौं ।

स्थापना गर्न लागेको फार्म/संस्था/उद्योग

- व्यावसायिक कुखुरा ब्रिडिङ्ग फार्म
- ग्राण्ड प्यारेन्ट फार्म
- ह्याचरी उद्योग
- दाना उद्योग
- २० हजार भन्दा बढी पन्छी पाल्ने फार्म
- जैविक पदार्थ उद्योग
- माछाको भुरा उद्योग
- युरिया मोलासेस उद्योग
- फिड सप्लिमेन्ट उद्योग
- मासु प्रशोधन उद्योग
- पशु, पशुजन्य पदार्थ र पशु उत्पादन सामग्री सम्बन्धी अन्य उद्योग

निवेदकको

नाम:

सही:

ठेगाना:

फार्म/संस्था/उद्योगको नाम:

मोवाइल नं.

निवेदनसँग संलग्न हुनुपर्ने आवश्यक कागजातहरू (चेकलिस्ट)

१. फार्मको प्रष्ट देखिने रंगीन फोटो, नक्सा, प्रपोजल, जैविक सुरक्षा सम्बन्धी विवरण
२. ह्याचरी मेशीन खरिद गर्ने इन्भवाइस पत्र

३. जग्गाको स्वामित्वको प्रमाण तथा भाडामा भए अवधि खुलेको कबुलियतनामा
४. वातावरणमा असर नपर्ने सम्बन्धी स्थानीय निकायबाट सिफारिस तथा मुचुल्का पत्र र वातावरण संरक्षण ऐन, नियमावली आकर्षित हुने हकमा सोही बमोजिम
५. उद्योग/ कम्पनी दर्ता प्रमाण-पत्र
६. प्यान /भ्याट दर्ता प्रमाण-पत्र
७. कर चुक्ता प्रमाण-पत्र
८. जि. प. से. का. को सिफारिस सहित व्यवसायिक पन्छी फार्म तथा ह्याचरी सञ्चालन निर्देशिका २०७१ को अनुसूची १२ बमोजिमको फारम
९. नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्र
१०. उप-समितिले माग गरे अनुसारका अन्य कागजातहरू

अनुसूची २
कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा २ खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित

मिति .....

श्रीमान महानिर्देशकज्यू,
पशु सेवा विभाग,
हरिहरभवन, ललितपुर।

विषय:- सिफारिस पत्र पाऊं।

मैले/हामीले पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ को दफा १८ अनुसार तल उल्लेख भए बमोजिमको प्यारेन्ट वा ग्राण्ड प्यारेन्ट/चल्ला/माछाको भुरा, पशु, पशुजन्य पदार्थ, पशु उत्पादन सामग्री आयात/निर्यात र स्वदेशी उत्पादकबाट चल्ला खरीद तथा विक्री वितरण गर्नका लागि सिफारिस पत्र पाउन अनुरोध गर्दछु/गर्दछौं।

सिफारिस/अनुमति माग गरेको विवरण

१. व्यक्ति/संस्था/फर्मको नाम ठेगाना:
२. आयात/निर्यात/खरीद/विक्री गरिने वस्तु:
परिमाणु:
जात:
३. आयात/निर्यात गरिने कम्पनी र देश:
४. आयात/निर्यात गरिने मिति:
५. आयात गरिने नाका:
६. अन्य:

निवेदकको:

नाम:

सही:

ठेगाना:

फार्म/संस्था/उद्योगको नाम:

मोबाइल नं.

निवेदनसँग संलग्न हुनुपर्ने आवश्यक कागजातहरू (चेकलिस्ट)

१. जि. प. से. का. को सिफारिस सहित व्यवसायिक पन्छी फार्म तथा ह्याचरी संचालन निर्देशिका २०७१ को अनुसूची ५ बमोजिमको फारम
२. उद्योग/ कम्पनी दर्ता प्रमाण-पत्र
३. प्यान / भ्याट दर्ता प्रमाण-पत्र
४. कर चुक्ता प्रमाण-पत्र

५. जि. प. से. का. को दर्ता अभिलेखिकरण प्रमाण-पत्र
६. नेपाली नागरिकता प्रमाण-पत्र
७. इन्भ्वाईस पत्र
८. नविकरण गरेको प्रमाण-पत्र
९. व्यापारिक सम्झौता पत्र
१०. गुणस्तर खुलेको प्रमाण-पत्र
११. उप-समितिले माग गरे अनुसारका अन्य कागजातहरू

अनुसूची ३
कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा २ खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित

मिति .....

श्रीमान महानिर्देशकज्यू,
पशु सेवा विभाग,
हरिहरभवन, ललितपुर।

विषय: सिफारिस पत्र पाऊँ ।

मैले/हामीले पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ को दफा १८ अनुसार तल उल्लेखित उल्लेख भए बमोजिमको जैविक पदार्थ आयात निर्यात गर्नका लागि सिफारिस पत्र पाउन अनुरोध गर्दछु/गर्दछौं।

जैविक पदार्थको विवरण:

Name of Vaccine	Disease	Strain	Vaccine Type	Packing Dose	Quantity of vial	Remarks

आयात गर्न लागिएको मुलुक:

आयात गर्न लागिएको कम्पनीको नाम:

आयात गर्न लागिएको मिति:

निवेदक

नाम:

सही:

ठेगाना:

फार्म/संस्था/उद्योगको नाम:

मोवाइल नं.

निवेदनसँग संलग्न हुनुपर्ने आवश्यक कागजातहरू (चेकलिस्ट)

१. नविकरण समेत खुलेको उद्योग /कम्पनी दर्ता प्रमाण-पत्र
२. औषधि व्यवस्था विभागमा दर्ता प्रमाण-पत्र
३. प्यान दर्ता प्रमाण-पत्र
४. कर चुक्ता प्रमाण-पत्र
५. इन्भार्सिस पत्र
६. नेपाली नागरीकता प्रमाण-पत्र
७. Poultry Vaccine को हकमा Bird Flu मुक्त प्रमाण-पत्र, SPF egg बाट बनेको प्रमाण-पत्र ।
८. यस अघि आयात गरिएको प्रमाण

नयाँ देश, कम्पनी र Strain भए थप आवश्यक कागजातहरू:

१. आयात गर्न लागिएको जैविक पदार्थ सम्बन्धी डोसियर
२. सम्बन्धित कम्पनीको आधिकारिक पत्र (Authorized Letter)
३. सम्बन्धित कम्पनीबाट गुणस्तर परीक्षण गरिएको प्रमाण-पत्र
४. सरकारी प्रयोगशाला वा मान्यता प्राप्त प्रयोगशालाबाट भ्याक्सीन उत्पादन गर्न स्वीकृति दिएको प्रमाण-पत्र
५. आवश्यकता अनुसार टेस्ट किट (पोजेटिभ, नेगेटिभ, एन्टीजेन, एन्टीसिरम, रिएजेन्ट र रसायनहरू) उपलब्ध गराउनु पर्ने
६. उप-समितिले माग गरे अनुसारका अन्य कागजातहरू

अनुसूची ४
कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा २ खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित

मिति .....

श्रीमान् महानिर्देशकज्यू,
पशु सेवा विभाग,
हरिहरभवन ललितपुर।

विषय:- अनुमति पत्र पाउँ।

मैले/हामीले.....फार्मबाट उत्पादित माछाका भुरा/चल्ला/ह्याचीड
अण्डा/विक्री वितरण गर्न अनुमति पत्र पाउन आवश्यक कागजात संलग्न राखी यो निवेदन दिएको /
दिएका छु/छौं ।

विक्री वितरण गर्न चाहेको उत्पादनहरू

१. संस्था, फार्म वा उद्योगको नाम ठेगाना:
२. विक्री वितरण गर्न लागिएको वस्तुको नाम:
३. जात:
४. विक्री वितरण हुने परिमाण:
५. विक्री गरिने स्थान:
६. विक्री अनुमति अवधि:

निवेदक

नाम:

सही:

ठेगाना:

फार्म/संस्था/उद्योगको नाम:

मोवाइल नं.

निवेदनसँग संलग्न हुनुपर्ने आवश्यक कागजातहरू (चेकलिस्ट)

१. जि. प. से. का. को सिफारिस सहित व्यवसायिक पन्ड्री फार्म तथा ह्याचरी संचालन निर्देशिका
२०७१ को अनुसूची ५ बमोजिमको फारम
२. उद्योग/ कम्पनी दर्ता प्रमाण-पत्र
३. प्यान /भ्याट दर्ता प्रमाण-पत्र
४. कर चुक्ता प्रमाण-पत्र
५. जि. प. से. का. को दर्ता अभिलेखिकरण प्रमाण-पत्र
६. नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्र
७. उप-समितिले माग गरे अनुसारका अन्य कागजातहरू

अनुसूची ५

कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा २ खण्ड (ड) सँग सम्बन्धित

मिति .....

श्रीमान महानिर्देशकज्यू,
पशु सेवा विभाग,
हरिहरभवन, ललितपुर।

विषय: सिफारिस पत्र पाउँ।

उपरोक्त विषयमा मैले / हामीले मिति..... मा .....देशको
..... कम्पनीबाट उत्पादित निम्न तालिकामा उल्लेखित विवरण अनुसारको
पशुपन्छी/माछाको तयारी दाना/ फिड सप्लिमेन्ट / फिड सप्लिमेन्ट का कच्चा
पदार्थ/.....आयात गर्न लागेको हुँदा नियमानुसार पशुपन्छीजन्य उद्योगहरूले
पाउने भन्सार दर सहूलियत सहित आयात गर्न सिफारिस पत्र पाउन अनुरोध गर्दछु / गर्दछौं।

आयात गर्न चाहेको विवरण:

सि.नं.	आयात गर्न चाहेको वस्तुको नाम	परिमाण	भन्सार नाकाको नाम	कैफियत

निवेदक:

नाम:

सही:

फर्म वा उद्योगको नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नम्बर:

निवेदनसँग संलग्न हुनुपर्ने आवश्यक कागजातहरू (चेकलिस्ट)

(क) फर्म (व्यवसाय) कम्पनी वा उद्योग दर्ता भएको प्रमाण-पत्र

(ख) स्थायी लेखा नम्बर वा भ्याट दर्ता प्रमाण-पत्र

(ग) कर चुक्ता गरेको प्रमाण-पत्र

(घ) फर्मका मुख्य संचालकको नागरिकताको प्रमाण-पत्र

(ङ) फिड सप्लिमेन्टको नाम, बनावट, इन्डिकेशन, डोज उल्लेख भएको सक्कल वा उत्पादक कम्पनीबाट
व्याख्या गरी प्रिन्ट एवं प्रमाणित गरिएको लिट्रेचर

(च) आयात गरिने फिड सप्लिमेन्टको सम्बन्धित उत्पादक देशको आधिकारिक प्रयोगशालाबाट विश्लेषण
गरेको विश्लेषण नतिजा (Analysis Report)

अनुसूची ६
कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा २ खण्ड (च) सँग सम्बन्धित

मिति .....

श्रीमान् महानिर्देशकज्यू,
पशु सेवा विभाग,
हरिहरभवन, ललितपुर।

विषय:- सिफारिस पत्र पाऊँ ।

उपरोक्त विषयमा मैले / हामीले मिति: २० । । मा .....देशको
..... कम्पनीबाट उत्पादित निम्न तालिकामा उल्लेखित विवरण अनुसारको निसंक्रमणमा
प्रयोग हुने रसायन तथा सो सँग सम्बन्धित अन्य उत्पादनहरू आयात गर्न लागेको हुँदा आयात गर्न
सिफारिस पत्र पाउन अनुरोध गर्दछु/गर्दछौं।

आयात गर्न चाहेको विवरण

सि.नं.	आयात गर्न चाहेको वस्तुको नाम	परिमाण	भन्सार नाकाको नाम	कैफियत

निवेदकको

नाम:

सही:

फर्म वा उद्योगको नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नम्बर:

निवेदनसँग संलग्न हुनुपर्ने आवश्यक कागजातहरू (चेकलिस्ट)

क) फर्म (व्यवसाय) कम्पनी वा उद्योगमा दर्ता भएको प्रमाण-पत्र

ख) स्थायी लेखा नम्बर वा भ्याट दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि

ग) कर चुक्ता गरेको प्रमाण-पत्र

घ) फिड सप्लिमेन्ट आयातको लागि औषधि व्यवस्था विभागमा दर्ता गरिएको प्रमाण-पत्र (दर्ता भएको आर्थिक वर्ष भुक्तान भइसकेको र नयाँ आर्थिक वर्ष शुरू भइसकेको अवस्थामा नविकरण गरिएको प्रमाण-पत्र ।

- ड) सम्बन्धित उद्योग, डिस्ट्रीब्युटर, वा मुख्य सप्लायरबाट जारी गरिएको नेपालमा विक्री गर्न सक्ने आधिकारिक पत्र (Authorised Letter)
- च) आयात गरिने फिड सप्लिमेन्ट लेवल सहितको नमूना थान २ (नयाँ फिड सप्लिमेन्ट को सिफारिस माग गर्ने फर्मको लागि)
- छ) फिड सप्लिमेन्टको नाम बनावट, इन्डिकेशन, डोज उल्लेख भएको सक्कल वा उत्पादक कम्पनीबाट व्याख्या गरी प्रिन्ट एवम् प्रमाणित गरिएको लिट्रेचर
- ज) आयात गरिने फिड सप्लिमेन्टको सम्बन्धित उत्पादक देशको आधिकारिक प्रयोगशालाबाट विश्लेषण गरेको विश्लेषण नतिजा (Analysis Report)
- झ) फर्मका मुख्य सञ्चालकको नागरिकताको प्रमाण-पत्र ।

अनुसूची ७
कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा २ खण्ड (छ) सँग सम्बन्धित

मिति .....

श्रीमान् महानिर्देशक ज्यू
पशु सेवा विभाग,
हरिहरभवन, ललितपुर।

विषय: अभिलेखीकरण नविकरण गरिपाउँ।

उपरोक्त विषयमा मैले/हामीले ..... मा
.....कम्पनीबाट उत्पादित र वितरित कच्चा पदार्थहरू आयात गरी फिड
प्रिमिक्स तथा फिड सप्लिमेन्ट उत्पादन गरी विक्री वितरण गर्दै आएकोमा चालु आ. व. मा समेत उक्त
पदार्थहरूको उत्पादन एवम् विक्री गर्न इच्छुक भएकोले निम्नानुसार तोकिएको फर्मेटमा उक्त
पदार्थहरूको विवरण भरी पेश गरेको छु/गरेका छौं। अभिलेखीकरण नविकरण लागि अनुरोध गर्दछु /
गर्दछौं।

निम्न:

क्र.सं.	आयातको लागि माग गरिएको कच्चा पदार्थको नाम	माग परिमाण (कि.ग्रा)	कच्चा पदार्थ मिसाइ तयार गरिने फिड सप्लिमेन्टको नाम	मिसाइने मात्रा प्रति टन (कि.ग्रा)	सप्लायर कम्पनीको नाम र देश

निवेदकको

नाम:

सही

फर्म / उद्योगको नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नम्बर:

निवेदन साथ संलग्न हुनुपर्ने कागजातहरू:

क) फर्म (व्यवसाय), कम्पनी वा उद्योग दर्ता भएको प्रमाण-पत्र

- ख) स्थायी लेखा नम्बर वा भ्याट दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
- ग) कर चुक्ता गरेको प्रमाण-पत्र
- घ) फिड सप्लिमेन्ट आयातको लागि औषधि व्यवस्था विभागमा दर्ता गरिएको प्रमाण-पत्र (दर्ता भएको आर्थिक वर्ष भुक्तान भइसकेको र नयाँ आर्थिक वर्ष शुरू भइसकेको अवस्थामा प्रमाण-पत्र नविकरण गरिएको हुनुपर्ने छ
- ङ) सम्बन्धित उद्योग, डिस्ट्रीब्युटर, वा मुख्य सप्लायरबाट जारी गरिएको नेपालमा विक्री गर्न सक्ने आधिकारिक पत्र (Authorized Letter)
- च) आयात गरिने फिड सप्लिमेन्ट लेवल सहितको नमूना थान २ (नयाँ फिड सप्लिमेन्ट को सिफारिस माग गर्ने फर्मको लागि)
- छ) फिड सप्लिमेन्टको नाम बनाबट, ईन्डिकेशन, डोज उल्लेख भएको सक्कल वा उत्पादक कम्पनीबाट व्याख्या गरी प्रिन्ट एवम् प्रमाणित गरिएको लिट्रेचर।
- ज) आयात गरिने फिड सप्लिमेन्टको सम्बन्धित उत्पादक देशको आधिकारिक प्रयोगशालाबाट विश्लेषण गरेको विश्लेषण नतिजा (Analysis report)
- झ) फर्मका मुख्य संचालकको नागरिकताको प्रमाण-पत्र ।

अनुसूची ८(क)
कार्यविधिको दफा ७ को उपदफा ६ सँग सम्बन्धित

आयातको लागि पशु सेवा विभागबाट इजाजत दिन सकिने कच्चा पदार्थ तथा माल वस्तुहरु

निम्नानुसारका पशुपन्छीका तयारी दाना, दानाका कच्चा पदार्थ तथा फिड सप्लिमेन्ट एवम् फिड सप्लिमेन्ट का कच्चा पदार्थहरु बाह्य मुलुकबाट आयात गर्नका लागि सिफारिस गर्न सकिने छः-

१. पशुपन्छीको तयारी दाना
२. पशुपन्छीको दानाका निम्नानुसारका कच्चा पदार्थहरुः

दानाका कच्चा पदार्थ (Feed Ingredients)हरुः

क्र. सं.	कच्चा पदार्थको नाम	क्र. सं.	कच्चा पदार्थको नाम
१	मकै	१९	भटमास
२	गहुं	२०	सूर्यमुखीको गोडा
३	गहुंको चोकर	२१	ढुटोको पिना
४	जौ	२२	सूर्यमुखीको पिना
५	मेज ग्लुटेन	२३	सालसिडको पिना
६	तोरीको पिना	२४	कपासको गोडाको पिना
७	धानको ढुटो	२५	सिद्रा
८	जुनेलो	२६	हाडको धुलो
९	जै	२७	मासुको धुलो
१०	कागुनु	२८	ब्लड मिल
११	वनस्पति तेल र भटमासको तेल	२९	चुन ढुङ्गाको धुलो
१२	चनाको चुन्नी	३०	खुदो
१३	भटमासको पिना	३१	कुखुराको सुली
१४	तिलको पिना	३२	जनावरको बोसो
१५	बदामको पिना	३३	सिपिको टुक्रा
१६	आलसको पिना	३४	चून
१७	राइस पोलिस र डिआयल्ड राइस पोलिस	३५	नून
१८	डिआयल्ड सिल्कवर्म प्युपा	३६	ब्रुअरि सह-उत्पादन

नोटः माथि उल्लेखित कच्चा पदार्थ बाहेक समयानुकूल अनुसन्धान भई अनुसन्धान संस्थाबाट पशुपन्छीका लागि लाभदायक छ भनी प्रमाणित एवम् सिफारिस भई नयाँ किसिमका कच्चा पदार्थ आयात गर्नुपर्ने अवस्थामा प्राविधिक उप-समितिले प्राविधिक आधार तयार गरी समितिको बैठकमा छलफलको लागि निर्णयार्थ पेश गर्ने छ । उक्त समितिले सिफारिस गर्ने निर्णय गरेमा मात्र नयाँ कच्चा पदार्थ थप हुन सक्नेछन् ।

३. Feed Supplements

- 1 Non-nutrient feed supplements (Enzymes, Toxin Binder, Anti-oxidant, Emulsifier, Preservative, Stabilizer, Coloring, Flavoring agent, Anti-caking agent, Mineral absorption enhancers, Pellet binders.
  2. Coccidiostats
  3. Probiotics
  4. Vitamins, Minerals, Amino acids
४. अन्य (Liver tonic, Nephrotonic, Digestion Enhancers)
५. निम्न तालिकामा उल्लेखित फिड सप्लिमेन्ट एवम् फिड सप्लिमेन्ट का कच्चा पदार्थहरु:

तालिका नं १ Amino Acids

1	Lysine
2	Methionine
3	Threonine

तालिका नं. २ Minerals

1	Iron	6	Potassium
2	Copper	7	Phosphorus
3	Cobalt	8	Calcium
4	Manganese	9	Selenium
5	Magnesium	10	Zinc

तालिका नं ३ Vitamins

1	Vitamin A	8	Vitamin B12
2	Vitamin B1	9	Vitamin H2
3	Vitamin B2	10	Vitamin K3
4	Vitamin B3	11	Vitamin E50
5	Vitamin B5	12	Vitamin D3
6	Vitamin B6	13	Vitamin C
7	Vitamin B9	14	Choline Chloride

तालिका नं ४ Enzymes

१	Amylase	५	Glucosidase
२	Cellulase	६	Phytase
३	Lipase	७	Pectinase
४	Protease	८	Xylanase

तालिका नं ५ Coccidiostats

१	Amprolium	५	Lasalosisid
२	Diclazuril	६	Toltrazurin
३	Clopidol	७	Monensin sodium
४	DOT	८	Halofuginone

तालिका नं ६ Antioxidants

१	Ethoxyquin	३	Propyl Gallate
२	Butylated Hydroxyanisol (BHA)	४	Butylated Hydroxytoluene (BHT)

नोट: माथि उल्लेखित फिड सप्लिमेन्टको दानामा समावेश गरिने न्यूनतम मात्राको निर्धारण गर्दा उप समितिले वैज्ञानिक प्राविधिक आधार तथा उत्पादक कम्पनीको आधिकारिक सिफारिसका आधारमा आ. व. को शुरूको महिनामा यकिन गरी समितिको बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ । समितिको निर्णयानुसार कार्यालयले सोको जानकारी कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गर्नेछ। उल्लेखित कच्चा पदार्थ बाहेक समितिले आवश्यक महसुस गरेमा वा समयानुकूल अनुसन्धान भई अनुसन्धान संस्थाबाट पशुपन्छीका लागि लाभदायक छ भनी प्रमाणित एवम् सिफारिस भई आएका नयाँ खालका फिड सप्लिमेन्ट थप गर्नुपर्ने अवस्थामा उप-समितिले प्राविधिक आधार सहित समितिमा पेश गर्नेछ । समितिले सिफारिस गर्ने निर्णय गरेमा मात्र नयाँ फिड सप्लिमेन्ट समेत थप हुन सक्नेछन्। समितिले दानामा मिसाउने प्रयोजनका लागि कुनै पनि ठोस तथा तरल एन्टीवायोटिक्स एवम् एन्टीवायोटिक्स मिसाइएका फिड सप्लिमेन्टहरू सिफारिस गर्ने छैन ।

६. नेपाल सरकारले राजपत्रमा तोकेका तथा औषधि व्यवस्था विभागबाट स्वीकृति प्राप्त भए अनुसारका मालवस्तुहरू ।

७. ISO 9001-2008 वा GMP प्राप्त उद्योगहरूबाट उत्पादित एन्टीवायोटिक्स मिश्रण नभएका पशुपन्छीको दानामा सम्मिश्रण गरिने पाउडर फिड सप्लिमेन्ट तथा पानीमा मिसाएर खुवाउने तरल फिड सप्लिमेन्टहरू ।

८. उपरोक्त प्राविधिक आधारमा सिफारिस गरिने फिड सप्लिमेन्टमा निम्न अनुसारको लेवल हुनुपर्ने छ ।

- (क) उत्पादकको नाम र ठेगाना
- (ख) ब्याच नं. वा कोड नं.
- (ग) रसायनहरूको बनावट तथा कम्पोजिसन
- (घ) उत्पादित मिति र प्रयोग गर्न सकिने अन्तिम मिति
- (ङ) उपभोक्ता वा खुद्रा मूल्य
- (च) खुद तौल
- (छ) दाना, पशुपन्छीहरूलाई मात्र प्रयोग हुने बारेको सूचना

अनुसूची ८(ख)

कार्यविधिको दफा ७ को उपदफा २ खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित

सिफारिस प्रदान गर्न सकिने निसंक्रमणमा प्रयोग हुने रसायन वा सो सँग सम्बन्धित अन्य उत्पादनहरूको सूची

1. Alcohols: ethyl alcohol (70%), isopropyl alcohol (50%), benzyl alcohol
2. Phenols and Phenolics: Cresol solutions : Lysol, Isal, Cydlin, Creolin, Cresylin, Cresol, Phenolic Acid, phenol, hexyl resorcinol, hexachlorophene, chloroxylenol
3. Heavy Metals and their compounds: mercuric chloride, mercururochrome, AgNO₃, ZnO, CuSO₄
4. Oxidizing agents: H₂O₂, KMnO₄, Zn permanganate, sodium perborate, benzoyl peroxide
5. Reducing agents/ Alkylating agents: formaldehyde, ethylene oxide (gas), glutaraldehyde
6. Dyes: acriflavine, euflavine, proflavine, gentian violet, crystal violet, methylene blue, brilliant green, fluorescein dye, aminocrine
7. Detergents/surfactants/Wetting agents/Cleansers: cationic - Quaternary Ammonium Compounds (*QACs or Quats*): Cetrimide, Cetyl trimethyl ammonium bromide, benzalkonium chloride, benzethonium chloride, cetrimide, acetyl pyridinium chloride) anionic (soaps) nonionic (amphoteric)
8. Acids and alkalies: Acetic acid, benzoic acid, Sodium Hydroxide (NaOH - Lye), Washing soda/ Soda Ash (sodium carbonate - Na₂CO₃), quick lime (CaO), Slaked lime
9. Strong mineral acids (HCl, H₂SO₄, etc) in concentrations of 0.1-1 N, Citric Acid
10. Halogens: Iodine Iodophores, Tamed Iodine, Chlorine, bromine
11. Miscellaneous/Biguanides-chlorhexidine HCl
12. Sodium hydroxide
13. Potassium hydroxide
14. Sodium sulphide
15. Paraformaldehyde (NaPO₄)
16. Alkyl Dimethyl Ethylbenzyl Ammonium Chloride, Benzalkonium Chloride
17. Potassium Peroxymonosulfate and Sodium Chloride
18. Biodan, TRL 35 Germicidal Detergent
19. TRL 132 Phenol Disinfectant Cleaner
20. Glutaraldehyde, 1,6 Dihydroxy 2,5 Dioxahexane, Polymethylol urea derivatives
21. Sodium hypochlorite (Household bleach)
22. Peroxyacetic Acid (PAA)
23. Chlorine dioxide
24. Chloramines
25. Ethanol, Chloro-o-benzylphenol, o-Phenylphenol, Lactic acid
26. Disfect-S, TH-4, Sanitech, Aldipol A-H, Qualitrol
27. Alkyl dimethyl benzyl ammonium chloride, Didecyl dimethyl ammonium chloride, Octyl decyl dimethyl ammonium chloride, Dioctyl dimethyl ammonium chloride, Sodium dichloroisocyanurate dehydrate, Acitar (Glutaraldehyde and Benzalkonium chloride)
28. Silvicide (0.01% Silver Nitrate and 10% Hydrogen Peroxide)
29. Opahyde (Ortho-phthalaldehyde 0.55%, Alizarine Cyanine)
30. Novacide (Hexamethylene biguanide hydro chloride, Didecyl dimethyl ammonium chloride)

नोट: माथि उल्लेखित बाहेकका भेटेरिनरी वा लाइभस्टक सम्बन्धित प्रयोजनको लागि प्रयोग हुने अन्य निसंक्रमण रसायन समितिले तोके अनुसार हुनेछ।

अनुसूची ८ (ग)
कार्यविधिको दफा ९ को उपदफा २ को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित

परिक्षणको लागि आवश्यक पर्ने नमूना

नियमित परीक्षणको लागि निम्न बमोजिम भाएल प्रति Serial बुझाउनु पर्दछ।				
१. रोग निदानका सामग्रीहरू, Colostrol whey products, एन्टिजेन / टक्स्वाइड, <i>Pasteurella haemolytica</i> / <i>Haemophilus somnus</i> भएका जीवाणु वा extract (चौपाया मात्र) बाहेक हरेक जैविकी उत्पादनहरूको हकमा	भाएलको नाप			
	१० एम.एल. भन्दा कम	१०-२० एम.एल	२१- १०० एम.एल	१०० एम.एल. भन्दा बढी
	१०	८	३	१
२. रोग निदानका सामग्रीहरू (Diagnostic kits)	कम्तिमा २ सेट (Set) सामग्रीहरू (kits)			
३. Colostrol whey products	कम्तिमा ५ मात्रा			
४. एन्टिजेन / टक्स्वाइड	कम्तिमा ३ एम.एल			
५. <i>Pasteurella haemolytica</i> / <i>Haemophilus somnus</i> भएका जीवाणु वा extract (चौपाया मात्र)	नं.१ मा उल्लेखित भाएल संख्या बाहेक, बराबर मात्रामा Pre-adjuvanted material पठाउनु अनिवार्य हुनेछ ।			

- द्रष्टव्यः १. उत्पादक वा कार्यालयले कम्तिमा छ महिनासम्म परिक्षणको लागि प्राप्त भएका नमूनाहरू मध्ये केही नमूनाहरू सञ्चय गर्नु पर्नेछ। पुनः परिक्षण गर्नु परेमा यसै नमूनालाई उपयोग गर्नु पर्नेछ।
२. यसमा उल्लेख नभएका विषयवस्तुको हकमा OIE Technical Manual मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

अनुसूची ९

कार्यविधि निर्देशिकाको दफा ९ को उपदफा ४ को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित

क) विदेशबाट पैठारी गरिने माछाका जातहरू

- कमन कार्प (*Cyprinus carpio*): इजराइली कार्प र जर्मन कार्प
- सिल्भर कार्प (*Hypophthalmichthys molitrix*)
- बिगहेड कार्प (*Aristichthys nobilis*)
- ग्रास कार्प (*Ctenopharyngodon idella*)
- रोहु (*Labeo rohita*)
- नैनी (*Cirrhinus mrigala*)
- भाकुर (*Catla catla*)
- रेन्वो ट्राउट (*Onchorhynchus mykiss*)

नोट: अनुसन्धान वा परीक्षणको लागि नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको पूर्व स्वीकृतिमा जुनसुकै जातको माछाको भुरा पैठारी तथा निकासी गर्न पाइने छ।

ख) मत्स्य विकास र विस्तारको लागि हाल अनुसन्धानका दृष्टिकोणले महत्त्वपूर्ण मानिएका तपसिल बमोजिमका आयातित जातका माछाका भुरालाई सिफारिस वा अनुमति पत्रका आधारमा पैठारी तथा निकासी, ओसार पसार र विक्री वितरण गर्न पाइने छ।

तपसिल

- तिलापिया जाति (*Oreochromis species*)
- मागुर जाति (*Clarias species*)
- झिङ्गे माछा जाति (*Macrobrachium species*)
- पोठिया जाति (*Puntius species*)
- पेंगासियस जाति (*Pangasius species*)

अनुसूची १०
कार्यविधिको दफा ९ को उपदफा ५ को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित

Diseases of Fish

1. Infectious haematopoietic necrosis
2. Oncorhynchus masou virus disease
3. Spring viraemia of carp
4. Viral haemorrhagic septicaemia
5. Channel catfish virus disease
6. Viral encephalopathy and retinopathy
7. Infectious pancreatic necrosis
8. Infectious salmon anaemia
9. Epizootic ulcerative syndrome
10. Bacterial Kidney Disease (*Renibacterium salmoninarum*)
11. Enteric septicemia in cat fish
12. Piscirickettsiosis (*Piscirickettsia salmonis*)
13. Gyrodactylosis (*Gyrodactylus salaris*)
14. Red sea bream iridoviral disease
15. White sturgeon iridoviral disease